

Wizerunki partii politycznych A.D. 2023

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W związku ze zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi sprawdziliśmy¹, jak Polacy postrzegają główne ugrupowania działające na naszej scenie politycznej. Tym razem interesował nas nie tyle społeczny odbiór szczegółowych kwestii programowych czy kierunków realizowanej polityki (w przypadku partii obecnie lub w przeszłości sprawujących władzę), ale ogólne oceny dotyczące sposobu funkcjonowania badanych ugrupowań oraz motywów ich działania.

Każde z sześciu głównych ugrupowań politycznych oceniane było przez ankietowanych w ośmiu wymiarach. Respondenci wyrażali swoje opinie korzystając ze skali od 1 do 7. Wyniki badania prezentujemy dwójako: zarówno w postaci rozkładów procentowych, jak i w postaci średnich na skalach. Im niższa średnia na skali, tym lepsza ocena.

Generalnie wyniki badania świadczą o niekorzystnym wizerunku partii politycznych w Polsce. Tylko bardzo nieliczne średnie na skali uzyskane przez badane ugrupowania wskazywały na przewagę ocen pozytywnych. Z ogólnie niekorzystnego stereotypu partyjnego wyłamuje się niekiedy Prawo i Sprawiedliwość, choć osiem lat sprawowania władzy dość mocno obciążało wizerunkowo także to ugrupowanie, przede wszystkim, jeśli chodzi o moralny mandat do sprawowania władzy.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (399) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 16 lipca 2023 roku na próbie liczącej 1004 osoby (w tym: 63,2% metodą CAPI, 21,6% – CATI i 15,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Partia rządząca – **Prawo i Sprawiedliwość** – ma najbardziej wyrazisty wizerunek spośród wszystkich ugrupowań. Ze względu na fakt, że utrzymuje się ono przy władzy, ankietowanym znacznie łatwiej było oceniać to ugrupowanie niż inne, o czym świadczą znacząco niższe odsetki odpowiedzi „Trudno powiedzieć” w odniesieniu do tej partii. W odbiorze społecznym Prawo i Sprawiedliwość wyróżnia się spośród pozostałych ugrupowań przede wszystkim tym, że ma program, określony kierunek działania (zdaniem 59% ankietowanych) i – w ocenie społecznej – jest znacznie bardziej niż inne ugrupowania skuteczne w działaniu (zdaniem 47%). Względnie dobrze (na tle ocen pozostałych ugrupowań) wypadają w odbiorze społecznym motywy działania rządzącej partii i jej wiarygodność. W opinii 42% respondentów rządząca partia troszczy się o los zwykłych obywateli – przeciwnego zdania jest jednak niewiele mniej osób (40%). Jej wiarygodność nieco częściej oceniana jest negatywnie (44%) niż pozytywnie (40%). W pozostałych wymiarach ocen wyraźnie przeważa krytycyzm. Ponad połowa ankietowanych (57%) uważa, że Prawo i Sprawiedliwość dba przede wszystkim o partyjne interesy, a nie o dobro kraju. Podobnie ponad połowa badanych (54%) jest zdania, że politycy tej partii są nieuczciwi, myślą tylko o własnych korzyściach. Ponadto Prawo i Sprawiedliwość jest postrzegane przez przeważającą część społeczeństwa (54% badanych) jako ugrupowanie konfliktowe, nieszukające porozumienia i kompromisów. Niekorzystne oceny dotyczą też umiejętności rządzenia – ponad połowa badanych (51%) uważa, że Prawa i Sprawiedliwość nie ma kompetentnych ludzi do rządzenia.

Jeśli zestawić wizerunek Prawa i Sprawiedliwości z charakterystyką jej głównego konkurenta politycznego, to można stwierdzić, że **Koalicja Obywatelska**, choć nie ma tak wyraźnych plusów jak partia rządząca, to jednak jest lepiej od niej oceniana w czterech z ośmiu wymiarów. Ankietowani postrzegają ją jako ugrupowanie, które jest lepiej przygotowane do sprawowania władzy w tym znaczeniu, że ma kompetentnych ludzi do rządzenia. Jest to względnie największy atut Koalicji Obywatelskiej, wyróżniający ją na tle wszystkich pozostałych formacji. Ogółem 35% badanych uważa, że politycy tego ugrupowania i ludzie z nim związani mają kwalifikacje do rządzenia – 37% jest jednak przeciwnego zdania. Koalicja Obywatelska jest wyraźnie lepiej oceniana niż Prawo i Sprawiedliwość pod względem umiejętności współpracy i porozumiewania się z innymi: jako nastawioną na współdziałanie postrzega ją 35% badanych, jako konfliktową – 37%. Pod adresem Koalicji nieco rzadziej niż wobec rządzącego ugrupowania formułowane są także zarzuty o partyjny partykularyzm, choć w tym wymiarze przeważają już wyraźniej negatywne oceny (44% wobec 27% przekonanych, że Koalicja Obywatelska ma na względzie przede wszystkim dobro kraju, a nie partyjne interesy). Podobnie jest z postrzeganiem uczciwości polityków głównej siły opozycyjnej – choć oceny społeczne są nieco mniej krytyczne niż w przypadku Prawa i Sprawiedliwości, to wyraźnie niekorzystne: 42% respondentów uważa jej polityków za nieuczciwych, zaś 23% za ludzi uczciwych. Na tle rządzącego ugrupowania mankamentem Koalicji Obywatelskiej jest niedostatecznie określony program jej działania (37% badanych nie wie, do czego zmierza ta partia, 34% sądzi, że ma program). Koalicja Obywatelska ustępuje Prawu i Sprawiedliwości także pod względem postrzeganej skuteczności działania (30% ocen pozytywnych i 40% negatywnych) oraz wiarygodności (30% opinii pozytywnych wobec 42% negatywnych). Respondenci rzadziej niż Prawu i Sprawiedliwości przypisują też Koalicji

Obywatelskiej prospołeczne motywy działania: troskę o los zwykłych obywateli dostrzega w jej działaniach 29% ankietowanych, nie widzi jej – 40%.

Trzecie pod względem skali społecznego poparcia ugrupowanie, czyli **Konfederacja WiN** ma – jak pokazuje stosunek ocen korzystnych do niekorzystnych w większości wymiarów i średnie wartości na skalach – gorszy wizerunek niż obie główne siły na scenie polityczne, ale także pozostałe ugrupowania. W opinii przeważającego odsetka badanych Konfederacja nie ma kompetentnych ludzi do rządzenia (45% wobec 14% badanych przeciwnego zdania), jest ugrupowaniem konfliktowym (43% wobec 14%), nie interesuje jej los zwykłych obywateli (43% wobec 15%), kieruje się przede wszystkim partyjnymi interesami, a nie dobrem kraju (43% wobec 16%), jest partią niewiarygodną (39% do 16%), a jej politycy myślą tylko o własnych korzyściach (37% wobec 14%). Konfederacja jest najbardziej doceniana za wyrazistość programową. Niemal tyle samo osób uważa, że to ugrupowanie ma czytelny program, wiadomo, do czego zmierza (29%), co sądzi, że tak nie jest (30%). Względnie nie najgorzej oceniana jest skuteczność działania Konfederacji (19% opinii pozytywnych, 36% negatywnych). Co ciekawe, mimo wyrazistości poglądów polityków Konfederacji i kontrowersji, jakie wzbudza to ugrupowanie, badanym stosunkowo najtrudniej było je ocenić, o czym świadczy najwyższy odsetek odpowiedzi „Trudno powiedzieć” w jego opisie. Wydaje się zatem, że działania i przesłanie polityków Konfederacji trafiają jedynie do określonego kręgu osób, głównie ludzi młodych i intensywnie korzystających z mediów społecznościowych, i w efekcie pozostaje ona ugrupowaniem względnie mało znanym szerszej publiczności.

Lewica nie ma zbyt wyrazistego wizerunku. Stosunkowo najlepsze oceny uzyskuje za skłonność do współpracy i porozumienia (33% opinii pozytywnych i 28% negatywnych), a w dalszej kolejności także za czytelną dla wyborców linię polityczną (32% opinii pozytywnych wobec 34% negatywnych) oraz prospołeczne motywy działania – troskę o los zwykłych ludzi (29% opinii pozytywnych wobec 36% negatywnych). W pozostałych wymiarach ocen wyraźniej już dominuje krytycyzm. Najgorzej oceniana jest skuteczność działania Lewicy (42% opinii negatywnych i o połowę mniej pozytywnych). Jest ona także postrzegana jako formacja raczej mało wiarygodna (w opinii 40% wobec 26% mających odmienne zdanie), przedkładająca partyjne interesy nad dobro kraju (40% wobec 23% będących przeciwnego zdania). Badani raczej krytycznie wypowiadają się także o merytorycznych i moralnych kwalifikacjach polityków Lewicy. Przekonanie, że Lewica nie ma kompetentnych ludzi do rządzenia, wyraża 38% badanych (wobec 26% mających odmienną opinię). Nieuczciwość i prywatę zarzuca politykom tego ugrupowania 37% respondentów (wobec 20% dobrze oceniających ich walory moralne).

Polska 2050 Szymona Hołowni wyróżnia się na niekorzyść spośród wszystkich innych partii szczególnie nisko ocenianą skutecznością w działaniu (47% opinii krytycznych wobec 16% pozytywnych). W ocenie społecznej do słabszych stron tej partii należy także brak kompetentnych

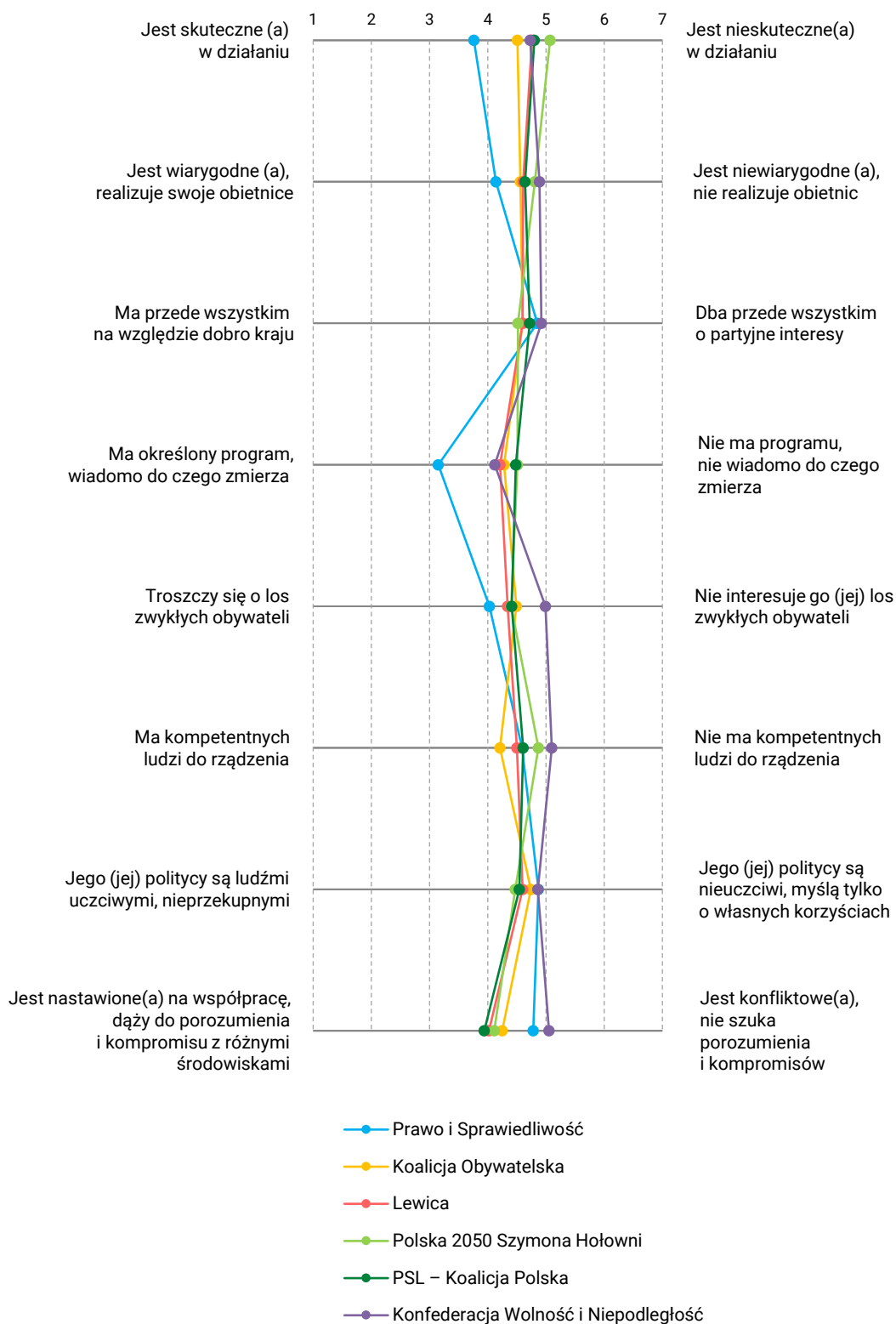
ludzi do rządu (deklarowany przez 41% ankietowanych wobec 18% będących przeciwnego zdania) oraz brak wiarygodności (odpowiednio 40% i 19%). W tych wymiarach uzyskuje ona oceny zbliżone lub tylko nieco lepsze niż Konfederacja. Na tle pozostałych ugrupowań (poza PSL–Koalicją Polską) widoczny jest także brak jasno komunikowanego programu, kierunku działania (39% wobec 26% mających odmienną opinię). Mniej krytycznie niż sposób funkcjonowania na scenie politycznej (wyrażony w ocenach skuteczności, wiarygodności, a także kompetencji do sprawowania władzy) postrzegane są motywy działania Polski 2050 Szymona Hołowni. Także tu przeważają jednak opinie negatywne. Ogółem 36% respondentów uważa, że Polska 2050 kieruje się przede wszystkim interesem partii, a nie dobrem kraju (wobec 24% mających przeciwną opinię). Co trzeci badany (33%) sądzi, że tej partii nie interesuje los zwykłych obywateli (wobec 27% przeciwnego zdania). W ocenie 28% badanych jej politycy myślą głównie o własnych korzyściach, podczas gdy tylko niespełna co piąty (19%) uważa, że są uczciwi. Podobnie jak Lewica, najlepsze oceny zbiera Polska 2050 Szymona Hołowni za zdolność do współpracy. Blisko co trzeci ankietowany (32%) uważa, że ta partia jest nastawiona na współpracę i porozumienie, zaś 28% postrzega ją jako konfliktową.

Wizerunek **PSL–Koalicji Polskiej** jest zbliżony do wizerunku Lewicy, ale także Polski 2050 Szymona Hołowni. Ugrupowanie to nie wyróżnia się w żadnym z uwzględnionych w badaniu wymiarze. Podobnie jak obie wspomniane wyżej formacje, PSL–Koalicja Polska jest najbardziej doceniana za zdolność do współpracy: blisko co trzeci badany (32%) uważa, że ugrupowanie to dąży do porozumienia i kompromisu z innymi, zaś 26% postrzega je jako konfliktowe. W pozostałych aspektach przeważa krytycyzm. PSL–Koalicja Polska jest – obok partii Szymona Hołowni – ugrupowaniem najbardziej nieostrym programowo: tylko niespełna co czwarty badany (24%) uważa, że ma określony program, wiadomo, do czego zmierza, podczas gdy 35% tego nie dostrzega. Podobnie jak Lewica i nieco lepiej niż Polska 2050 (choć nadal krytycznie) oceniana jest za sposób działania na scenie politycznej: skuteczność (42% opinii negatywnych i 18% pozytywnych), wiarygodność (37% opinii negatywnych i 20% pozytywnych), wykwalifikowane i przygotowane do rządu kadry (38% opinii negatywnych i 22% pozytywnych). Nieco gorzej niż partia Szymona Hołowni wypada natomiast pod względem postrzeganej troski o dobro kraju – w ocenie 41% badanych PSL–Koalicja Polska dba głównie o realizację partyjnych interesów, a tylko 21% respondentów uważa, że ma na względzie przede wszystkim dobro kraju. W pozostałych wymiarach oceny PSL–Koalicji Polskiej są zbliżone do ocen Lewicy i Polski 2050. Ogółem 34% badanych sądzi, że nie interesuje jej los zwykłych ludzi (wobec 24% będących przeciwnego zdania), a blisko jedna trzecia (32%) – że jej politycy są nieuczciwi (wobec 17% mających o nich pozytywną opinię).

TABELA 1

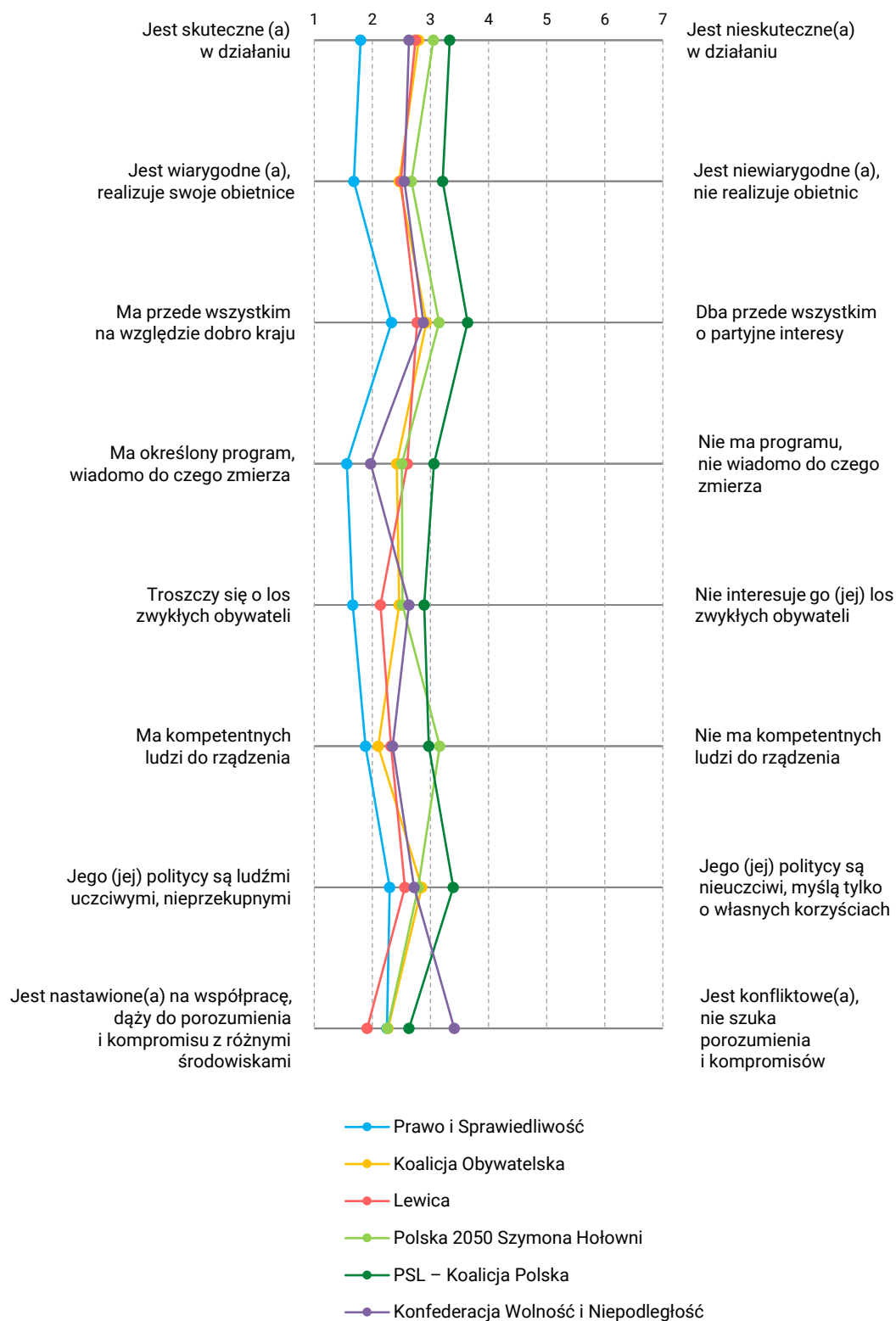
Cechy charakterystyki	Prawo i Sprawie-dliwość	Koalicja Obywa-telska	Lewica	Polska 2050 Szymona Hołowni	PSL-Koalicja Polska	Konfede-racja WiN
Jest skuteczne (a) w działaniu	47	30	21	16	18	19
Opinia ambiwalentna	11	15	18	16	19	15
Jest nieskuteczne(a) w działaniu	36	40	42	47	42	36
Trudno powiedzieć	6	15	19	21	21	30
Jest wiarygodne (a), realizuje swoje obietnice	40	30	26	19	20	16
Opinia ambiwalentna	11	13	16	18	22	14
Jest niewiarygodne (a), nie realizuje obietnic	44	42	40	40	37	39
Trudno powiedzieć	5	15	18	23	21	31
Ma przede wszystkim na względzie dobro kraju	28	27	23	24	21	16
Opinia ambiwalentna	9	15	19	18	18	14
Dbą przede wszystkim o partyjne interesy	57	44	40	36	41	43
Trudno powiedzieć	6	14	18	22	20	27
Ma określony program, wiadomo do czego zmierza	59	34	32	26	24	29
Opinia ambiwalentna	11	14	15	14	19	13
Nie ma programu, nie wiadomo do czego zmierza	23	37	34	39	35	30
Trudno powiedzieć	7	15	19	21	22	28
Troszczy się o los zwykłych obywateli	42	29	29	27	24	15
Opinia ambiwalentna	12	16	17	20	22	16
Nie interesuje go (jej) los zwykłych obywateli	40	40	36	33	34	43
Trudno powiedzieć	6	15	18	20	20	26
Ma kompetentnych ludzi do rządzenia	31	35	26	18	22	14
Opinia ambiwalentna	12	13	16	17	19	13
Nie ma kompetentnych ludzi do rządzenia	51	37	38	41	38	45
Trudno powiedzieć	6	15	20	24	21	27
Jego (jej) politycy są ludźmi uczciwymi, nieprzekupnymi	25	23	20	19	17	14
Opinia ambiwalentna	12	17	21	22	24	16
Jego (jej) politycy są nieuczciwi, myślą tylko o własnych korzyściach	54	42	37	28	32	37
Trudno powiedzieć	9	18	22	31	27	33
Jest nastawione(a) na współpracę, dąży do porozumienia i kompromisu z różnymi środowiskami	27	35	33	32	32	14
Opinia ambiwalentna	12	14	21	19	21	15
Jest konfliktowe(a), nie szuka porozumienia i kompromisów	54	37	28	28	26	43
Trudno powiedzieć	7	14	18	21	21	28

RYS. 1. Profile głównych partii i ugrupowań politycznych – opinie ogółu ankietowanych (średnie ocen na skali 1-7)

Sprawdziliśmy, jak wyborcy poszczególnych ugrupowań postrzegają formacje, które zamierzają poprzeć w nadchodzących wyborach. Generalnie wszystkie ugrupowania są dobrze oceniane w swoich elektoratach, jednak wyborcy jednych partii bardziej, a innych mniej jednoznacznie pozytywnie wypowiadają się o „swoich” ugrupowaniach. Zdecydowanie w najlepszym świetle widzą swoje ugrupowanie zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości. W 7 z 8 uwzględnionych w badaniu wymiarów ocen rządząca partia uzyskała od swoich wyborców lepsze oceny niż wszystkie pozostałe ugrupowania od ich sympatyków. Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości w największym stopniu doceniają swoją partię za czytelny program, skuteczność w działaniu, troskę o los zwykłych ludzi oraz wiarygodność wynikającą z realizacji obietnic wyborczych. Sympatycy Koalicji Obywatelskiej najbardziej chwalą „swoje” ugrupowanie za kompetentne i przygotowane do rządzenia kadry, a także za zdolność do współpracy z różnymi środowiskami. Wyborcy Konfederacji zdecydowanie najlepsze oceny wystawiają tej partii za posiadanie określonego programu, dążenie do realizacji konkretnych celów politycznych. Z drugiej strony w wizerunku „swojej” partii najchętniej podkreślają skłonność do współpracy. Chęć porozumienia i kompromisu nie zawsze musi być jednak uznawana za zaletę, przeciwnie – czasem to bezkompromisowość, a nawet wchodzenie w konflikty, np. w imię obrony własnych racji, mogą być wartościowane pozytywnie. Zwolennicy Lewicy w obrazie „swego” ugrupowania akcentują w szczególności sposób dążenie do kompromisu oraz troskę o los zwykłych ludzi. Zdeklarowani wyborcy Trzeciej Drogi są, ogólnie rzecz biorąc, mniej bezkrytyczni w ocenach partii tworzących tę koalicję niż zwolennicy pozostałych ugrupowań w ocenach „swoich” partii. Dotyczy to w większym stopniu opinii o PSL–Koalicji Polskiej, a więc ugrupowania, które przed powstaniem Trzeciej Drogi miało mniejsze poparcie społeczne niż Polska 2050 Szymona. W elektoracie Trzeciej Drogi oba ugrupowania uzyskują najlepsze oceny za skłonność do współpracy, dążenie do porozumienia i kompromisu.

RYS. 2. Profile głównych partii i ugrupowań politycznych – opinie w ich elektoratach (średnie ocen na skali 1-7)

Oprócz wizerunku poszczególnych ugrupowań wśród ogółu badanych, a także wśród ich własnych zwolenników, interesowały nas opinie elektoratów nawzajem o sobie. Aby ująć to w możliwie najbardziej klarowny sposób, uśredniliśmy wartości uzyskane przez każde ugrupowanie na 8 skalach. Zabieg ten jest to tyle uprawniony, że wyniki danej partii na skalach są ze sobą silnie skorelowane. W efekcie tej procedury dla każdego z ugrupowań otrzymaliśmy jedną średnią wartość. W tym przypadku także: im niższa jest wartość średniej, tym lepszy wizerunek danego ugrupowania.

Analiza uzyskanych danych potwierdza, że najlepiej postrzegają „własną” partię wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, a stosunkowo najmniej jednoznacznie pozytywne oceny wstawiają „swoim” ugrupowaniom zwolennicy Trzeciej Drogi. Ponadto zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości mają niekorzystny obraz wszystkich opozycyjnych ugrupowań, a zwłaszcza Koalicji Obywatelskiej. Rozdźwięk w ocenach „swojej” partii i pozostałych ugrupowań jest w tym elektoracie szczególnie duży. Zwolennicy Koalicji Obywatelskiej najlepiej, poza „własną” formacją, oceniają Lewicę, a względnie dobrze także PSL–Koalicję Polską. Natomiast najbardziej jednoznacznie negatywnie odbierają Prawo i Sprawiedliwość, w drugiej kolejności – Konfederację WiN. Sympatycy Lewicy odwzajemniają w dużej mierze pozytywne nastawienie wyborców Koalicji Obywatelskiej do ich ugrupowania. Oceniają to ugrupowanie wyraźnie lepiej niż inne. Najmniej przychylni w ocenach są natomiast wobec Konfederacji, a w drugiej kolejności – wobec Prawa i Sprawiedliwości. Wyborcy Konfederacji mają raczej negatywne wyobrażenie o wszystkich ocenianych formacjach politycznych, w tym głównie o Koalicji Obywatelskiej i Lewicy. Zwolennicy Trzeciej Drogi względnie najlepiej oceniają partie tworzące tę koalicję: głównie Polskę 2050 Szymona Hołowni, w drugiej kolejności – PSL–Koalicję Polską. Raczej w dobrym świetle widzą także Lewicę. Konfederacja, a zwłaszcza Prawo i Sprawiedliwość budzą ich krytycyzm.

TABELA 2. Postrzeganie partii politycznych w elektoratach – wartości syntetyczne średnich*

Potencjalne elektoraty	Prawo i Sprawiedliwość	Koalicja Obywatelska	Lewica	Polska 2050 Szymona Hołowni	PSL-Koalicja Polska	Konfederacja WiN
Prawo i Sprawiedliwość	1,95	6,14	5,71	5,76	5,40	5,26
Koalicja Obywatelska	5,78	2,55	3,27	3,92	3,74	5,32
Lewica	5,55	3,52	2,49	4,36	4,00	5,87
Trzecia Droga – koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej	5,26	3,83	3,62	2,74	3,09	4,95
Konfederacja Wolność i Niepodległość	4,91	5,32	5,22	4,96	4,97	2,66

*Im niższa wartość, tym lepsza ocena

Partie polityczne *in gremio* nie mają dobrej opinii w polskim społeczeństwie. Negatywny stereotyp partii politycznej próbowało przełamać Prawo i Sprawiedliwość i można dyskutować, w jakiej mierze mu się to udało. Po ośmiu latach nieprzerwanego sprawowania władzy przez to ugrupowanie ma ono zdecydowanie bardziej wyrazisty wizerunek niż formacje opozycyjne. Do jego mocnych stron można zaliczyć skuteczność działania i czytelność programową, na tle pozostałych ugrupowań jawi się też jako partia wiarygodna i dbająca o los zwykłych obywateli. O ile ugrupowanie rządzące wychodzi obronną ręką, jeśli chodzi o sprawność działania, o tyle wymiarze moralnym już nie – o czym świadczą dość często podzielane zarzuty pod adresem polityków tej partii dotyczące kierowania się partyjnymi i osobistymi korzyściami w działalności politycznej.

Koalicja Obywatelska jest w połowie uwzględnionych wymiarów oceniana gorzej, a w połowie lepiej niż partia rządząca. W opinii społecznej jej względnie największym atutem, wyróżniającym ją spośród pozostałych ugrupowań, są kompetentne kadry, przygotowanie do przejęcia i sprawowania władzy. Wizerunki Lewicy, Polski 2050 Szymona Hołowni oraz PSL–Koalicji Polskiej są do siebie dość podobne. Wszystkie wymienione ugrupowania są stosunkowo najlepiej oceniane za zdolność do współpracy, dążenie do porozumienia i kompromisu. Ogólnie rzecz biorąc, relatywnie najgorzej odbieranym ugrupowaniem jest Konfederacja, krytykowana szczególnie za brak kompetentnych ludzi do rządzenia oraz konfliktowość. Jej stosunkowo najmocniejszą stroną jest jednak wyrazistość programowa.

Generalnie, zadeklarowani wyborcy poszczególnych partii mają o „swoich” ugrupowaniach dobrą opinię. Zdecydowanie najbardziej oddanych i bezkrytycznych wyborców ma Prawo i Sprawiedliwość. Dobry wizerunek rządzącej partii w jej elektoracie szczególnie mocno kontrastuje z negatywnym obrazem pozostałych ugrupowań.

Opracowała

Beata Roguska